

Hammarö återvinningscentral

Detaljplan för

HAMMARÖ ÅTERVINNINGSCENTRAL HAMMARÖ KOMMUN

ANTAGANDEHANDLING 2011-01-24

ANTAGEN 2011-03-21 / LAGA KRAFT 2011-04-14

DETALJPLAN FÖR

Hammarö återvinningscentral
Hammarö kommun

Värmlands län

PLANENS SYFTE

Planens syfte är att göra det möjligt att utöka befintlig återvinningscentral på fastigheten Mörmon 5:54 genom att ta i anspråk mark av fastigheten Mörmon 5:33, samt att reglera utnyttjande och utformning. Planen ska också göra det möjligt att överföra mark som används för skoländamål från fastigheten Mörmon 5:33 till Mörmon 1:6.

Återvinningscentralen tar emot returprodukter och avfall från framförallt hushåll, såsom metallskrot, träavfall, förpackningsplast, förpackningsmetall, elektronikskrot, vitvaror och kläder.

HANDLINGAR SOM HÖR TILL PLANFÖRSLAGET

grundkarta	konsekvensbeskrivning
plankarta med planbestämmelser	fastighetsförteckning
planbeskrivning	utställningsutlåtande
genomförandebeskrivning	

ÖVRIGA HANDLINGAR AV INTRESSE

Översiktsplan för Hammarö kommun (antagen 2005-11-22)
Geotekniskt utlåtande, Industriområde (VIAK AB 1976-03-26)
Geoteknisk undersökning, Planerad återvinningscentral (WSP 2006-03-14)
Geoteknisk undersökning, Ny återvinningscentral (Sweco VBB 2007-11-21)

PLANFÖRFATTARE

Mark- och planavdelningen, Hammarö genom kommunarkitekt Leila Ekman.

PLANFÖRFARANDE

Planen kommer att handläggas med normalt planförfarande enligt PBL kap. 5.

TIDPLAN

Godkännande för samråd KS-AU	sept 2010
Samråd - remisser	okt 2010
Samrådsredogörelse	okt 2010
Utställning	nov-dec 2010
Utställningsutlåtande	jan 2011
Antagande KF	mars 2011
Laga kraft	april 2011

PLANBESKRIVNING

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Syfte

Planens syfte är att göra det möjligt att utöka befintlig återvinningscentral på fastigheten Mörmon 5:54 genom att ta i anspråk mark av fastigheten Mörmon 5:33, samt att reglera utnyttjande och utformning. Planen ska också göra det möjligt att överföra mark som används för skoländamål från fastigheten Mörmon 5:33 till Mörmon 1:6.

Återvinningscentralen tar emot returprodukter och avfall från framförallt hushåll, såsom metallskrot, träavfall, förpackningsplast, förpackningsmetall, elektronikskrot, vitvaror och kläder.

Huvuddrag

Området är beläget på den norra delen av Hammarö, 1 kilometer norr om Skoghalls centrum. Området nås från Mörmorondellen via Karlstadsvägen och Hantverkarsvägen.

Marken inom Mörmon 5:54 är ianspråktagen för återvinningscentral. På centralen finns det uppställda containers för förpackningsåtervinning, samt containers för mottagning av avfall i olika fraktioner. Det finns en personalbyggnad och en transformatorstation. Stora delar av marken består av asfalterade ytor för körbanor och uppställning av lämnande och hämtande fordon.

Återvinningscentralen behöver utvidgas för att förbättra och underlätta hanteringen av avfall inom anläggningen. Ur trafiksäkerhetssynpunkt är det viktigt att ytorna ökar eftersom det idag är förhållandevis trångt innefattande sämre sikt för återvinningscentralens många besökare och entreprenörer. Andra fördelar med att utöka verksamhetsområdet är att kommunen ges möjlighet att samordna annan avfallshantering inom kommunens förvaltningar såsom snöupplag och återbruk. Mark inom Mörmon 5:33 som överförs till Mörmon 5:54 avses användas för lagring av trädgårdsavfall såsom ris, stubbar, stockar och matjord. Marken ska också användas för tillfälliga upplag av inerta material såsom sten, tegel och betong. Det ska även finnas förråd och förvaring av utrustning.

På Mörmon 5:33 finns det ett förråd som hör till Hammarö utbildningscenter, och den delen ska överföras till Mörmon 1:6.

PLANENS FÖRENLIGHET MED MILJÖBALKEN

Bestämmelser i miljöbalken

Hammarö kommun omfattas av bestämmelserna i miljöbalkens 4 kapitel, *Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet*. Kommunen är i sin helhet av riksintresse med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns.

Enligt miljöbalkens 3 kapitel ska områden som är av riksintresse för naturvärden, kulturmiljövärden eller friluftslivet skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön. Enligt 4 kapitlet får exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön komma till stånd endast om det

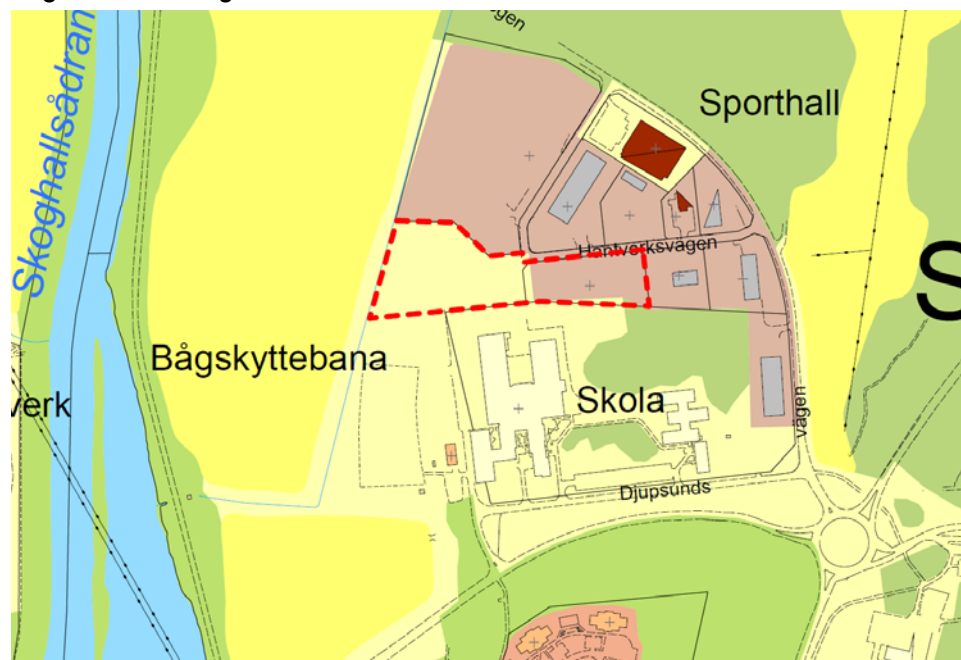
kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden. Bestämmelserna utgör inte hinder för utvecklingen av befintliga tätorter. Den aktuella planläggningen bedöms inte inkräkta på riksintresset. Den anses vidare uppfylla miljöbalkens 2 kapitel om allmänna hänsynsregler mm. Planen förhindrar inte efterlevnaden av de miljö kvalitetsmål som meddelas enligt 5 kap. miljöbalken.

Det råder anmälningsplikt enligt miljöbalken för mellanlagring av avfall innan det bortskaffas, återvinns eller behandlas. Serviceförvaltningen på Hammarö kommun har 2007-12-19 gjort anmälan av miljöfarlig verksamhet till Miljö- och byggnadsnämnden. Miljö- och byggnadsnämnden har 2008-07-10 beslutat om de villkor som ska gälla för anläggningen.

Serviceförvaltningen förbereder en ny anmälan för att det ska vara möjligt att mellanlagra större mängder avfall, och för att minska på transporter från anläggningen.

PLANDATA

Lägesbestämning

Planområdet (röd streckad linje)

Området är beläget på den norra delen av Hammarö, 1 kilometer norr om Skoghalls centrum. Området nås från Mörmorondellen via Djupsundsvägen och Hantverkarsvägen.

Detaljplanen omfattar ett område som i norr och öster gränsar till småindustri, i söder mot en gymnasieskola och i väster mot ett dike och öppen jordbruksmark.

Areal

Området är ca 1,7 hektar och omfattar kvartersmark och allmän plats.

Markägförhållanden

Planen omfattar hela fastigheten Mörmon 5:54 samt del av Mörmon 5:33 och del av Mörmon 1:6. Samtliga fastigheter ägs av Hammarö kommun.

Grundkarta och fastighetsförteckning

Planen upprättas i digital form på en grundkarta upprättad av kommunen. Planförslaget ritas ut i skala 1:1000 i A2-format. En fastighetsförteckning är upprättad av Lantmäteriet 2010-09-16.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktliga planer

Föreslagen markanvändning är i överensstämmelse med kommunens översiktsplan som antogs 2005-11-22. I översiktsplanen ligger området inom *tätbebyggelse* i Skoghall.

Detaljplaner, områdesbestämmelser och förordnanden

Planområdet omfattas av stadsplan, *Stadsplan för kv. Rikssågverksskolan*, antagen 1980-12-18 och fastställd 1981-03-03, förutom den västra delen där det saknas gällande plan.

Planområdet omfattas inte av strandskydd. Det dike som finns i detaljplanens ytterkant omfattas av det generella biotopskyddet, vilket medför att arbeten som kan komma att påverka diket negativt kräver dispens. Exempel på sådana åtgärder är utfyllnad, kulvertering, grävning, schaktning, markbearbetning, placering av avfall i direkt anslutning till diket.

Behovsbedömning för MKB

Markanvändning enligt detaljplanen och genomförandet av den bedöms inte medföra sådan betydande påverkan på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten eller andra resurser att det finns krav på att göra en miljöbedömning enligt PBL eller MB av planen. Konsekvenserna av planens genomförande beskrivs istället i dokumentet *Konsekvensbeskrivning*.

Kommunala beslut i övrigt

Miljö- och byggnadsnämnden beviljade 2008-01-23 bygglov för nybyggnad av en återvinningscentral på fastigheterna Mörmön 5:54 och 5:33. Länsstyrelsen upphävde 2008-05-05 bygglovets på det område som enligt stadsplanen utgör parkmark och på den del som inte omfattas av plan. Med stöd av laga kraftvunnet bygglov har en återvinningsstation anlagts under 2008.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har 2008-09-02 § 151 beslutat att ny detaljplan ska upprättas för hela den planerade återvinningscentralen på Mörmönns industriområde.

Servitut, rättigheter, samfälligheter

Hammarö kommun har vatten- och spillvattenledningar samt fiberkabel över kvartersmarken. Mörmön 5:33 och Mörmön 5:54 belastas av servitut för starkströmskabel och transformatorstation till förmån för Fortum Distribution AB.

FÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRÄNDRINGAR OCH KONSEKVENSER

NATUR

Mark och vegetation

Vegetation

Större delen av planområdet är ianspråktaget för avfallsanläggning och förråd för intilliggande skola. Marken är mestadels belagd med asfalt. Tillkommande mark i väster är delvis uppfylld. Vegetationen består av gräs, klöver, lupiner, gullris, rölleka och gråbo. Det finns ett mindre bestånd unga lövträd, främst björk, asp och sälg.

Höjdnivåerna inom planområdet varierade innan avfallsanläggningen etablerades mellan +43,9 och +45,9 möh (RH00). Marken i väster som nu ska läggas till anläggningen ligger på ca 45,5 möh.

Geotekniska förhållanden

VBB VIAK har 1976 utfört en geoteknisk undersökning av marken. Jorden i den västra delen av planområdet består av överst av 1,0 meter sandig silt och därunder av 3,0 -7-0 meter skiktad, lös lera. Under leran finns fast friktionsjord på morän och berg.

Sweco VBB har 2007 utfört en geoteknisk undersökning av den östra delen inför byggnationen av återvinningscentral. Resultatet från en tidigare undersökning utförd av WSP 2006 har inarbetats i Swecos rapport. Jorden består överst av ett 0,2-0,3 meter tjockt mulljordstäck och ställvis förekommer en fyllning av sand och grusig sand. Under mulljorden återfinns 0,3-1,2 meter sand, silt och torrskorpelera ovanpå 4,6-8,4 meter lös till mycket lös lera. Leran överlagrar fast friktionsjord på en nivå av 5,9-9,8 meter under markytan.

Grundläggning

Byggnader och anläggningar för ny återvinningscentral bedöms kunna grundläggas ytligt i fast, ostörd, naturligt lagrad jord, eller på packad fyllning utan att större sättningar utvecklas. Detta gäller under förutsättning att nettospänningsökningen till följd av nya långtidslaster inte överstiger lerans överkonsolidering. Laster som ska beaktas är egentygnd av uppfyllnader och byggnader, eventuell grundvattensänkning samt laster från upplag etc. Grundläggning ska utföras väl-dränerat och frostfritt.

Vid ytlig grundläggning ska vid grundläggningsarbeten grundvattenytan vara belägen minst 0,5 m under aktuell grundläggningsnivå. Vid ytlig grundläggning ska alla otjänliga massor, organisk jord etc. utskiftas mot icke tjälfarlig friktionsjord. Vidare ska risk för sättningar av markförlagda ledningar vid ytlig grundläggning beaktas. Inom områden där lerans förkonsolideringstryck överskrider kan förslagsvis överlast utläggas för att därigenom ta ut förväntade sättningar under byggtiden.

Alternativt utförs grundläggning som djupgrundläggning på spetsbärande pålar för ett helt sättningsfritt utförande.

Förorenad mark och förorenat vattenområde

Tidigare markanvändning ger ingen anledning att misstänka förekomst av markföroreningar. En karta från 1951 visar att området var öppen ängsmark, och området vid den tiden gränsade mot en brädgård i söder. Brädgården hade stickspår från Skoghallsbanan, och ett av spåren (för att växla spår?) gick någon gång mellan 1951 och 1976 vidare norrut och in på planområdet. Av en karta från 1976 framgår det att området var öppen hagmark, med ett dike i öst-västlig riktning.

Radon

Området kommer att användas för avfallshantering, och den byggnad som finns används kortvarigt av personalen. Marken underlagras av tjocka skikt av tät lera, varför det inte är motiverat att göra markradonmätning.

Risk för skred och höga vattenstånd

Totalstabiliteten är god. Området ligger inom riskområde för översvämning, vilket bör beaktas vid uppläggning av massor. Översvämningensrisken hanteras genom en beredskap att flytta bort behållare, containers och upplag med lagrat avfall vid en prognos om stigande vattennivåer i Vänern. Nya byggnader ska uppföras med en lägsta nivå för färdigt golv på + 46,5 möh (RH00).

Fornlämningar

Det finns enligt fornminnesregistret inga kända fornlämningar inom området.

BEBYGGELSEOMRÅDEN

Befintlig bebyggelse

Skiss över Hammarö återvinningscentral

Med reservation för ändringar

Befintlig bebyggelse består av en återvinningscentral anlagd 2008-2009. På centralen finns det uppställda containers för förpackningsåtervinning, samt containers för mottagning av avfall i olika fraktioner. Det finns en personalbyggnad och en transformatorstation. Stora delar av marken består av asfalterade ytor för körbanor och uppställning av lämnande och hämtande fordon.

Inom området finns också ett förråd (maskinhall) som hör till Hammarö utbildningscenter.

Förrådsbyggnad Hammarö utbildningscenter (maskinhall).

Tekniska anläggningar [E₁]

Planen medger markanvändning för tekniska anläggningar såsom återvinningscentral, avloppspumpstation, transformatorstation och reningsanläggning för dagvatten. Byggrätt ges för 50 m² pumpstation och 50 m² transformator. Lagerbyggnader, förråd, personalutrymmen och uppställning av containers är tillåten inom i stort sett hela markområdet. Högsta tillåtna byggnadshöjd är 5,0 meter. Nya byggnader ska uppföras med en lägsta nivå för färdigt golv på + 46,5 möh (RH00).

Kvartersmarken omfattar en areal på ca 12 500 kvadratmeter.

Teknisk anläggning eller förråd för skola [E₁S₁]

Planen medger markanvändning för förrådsbyggnad för skola, eller möjlighet att använda området för teknisk anläggning. Avsikten är att ge utrymme för att i framtiden kunna utveckla återvinningsstationen. Byggrätt ges för 890 m² byggnadsarea, med högsta tillåtna byggnadshöjd 5,5 meter. Marken är redan bebyggd med 800 m². Nya byggnader ska uppföras med en lägsta nivå för färdigt golv på + 46,5 möh (RH00). Kvartersmarken omfattar en areal på 3 800 kvadratmeter.

Tillgänglighet

Nyttillkommande byggnader och tomter ska utformas tillgängliga för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga enligt Boverkets föreskrifter. För publika lokaler ska tillgängligheten ordnas med direkt ingång från markplanet eller en ramp till entrén.

SKYDDSRUM

Hammarö utgör inte skyddsrumsort, varför inga krav finns på anordnande av skyddsrum.

FRIYTOR

Naturmark

I den östra delen finns ett 10 meter brett stråk av naturmark avsett för dike. Diket omfattas av det generella biotopskyddet, och åtgärder kan kräva dispens. Diket har som funktion att avleda dagvatten från ett större område vidare till Skoghallsådran, och bör därför utgöra allmän plats och förbli i kommunal ägo.

VATTENOMRÅDEN

Planen berör inget vattenområde.

GATOR OCH TRAFIK

Gatunät

Verksamheten orsakar en hel del trafik, både transporter av avfall till centralen främst med personbil och släpvagnar, samt transporter av avfall från centralen med lastbil. Trafikförhållandena är dock väl ordnade och klarar trafikbelastningen. Området nås via Hantverksvägen och Karlstadvägen från Mörmorondellen där Skoghallsleden (länsväg 236), Mörmovägen (länsväg 555) och Industrileden (länsväg 557) möts.

Gång- cykel och mopedtrafik

Området har goda förbindelser med närliggande bostadsområden för gcm-trafikanter. Kommunen kommer att bygga ut gc-nätet längs Karlstadsvägen fram till en ny idrottshall, vilket ytterligare förbättrar förbindelserna för oskyddade trafikanter.

Kollektivtrafik

Området nås enkelt med buss. Hållplats finns vid Industrileden.

Parkering, varumottagning, utfarter

Parkering ska ordnas inom kvartersmark.

STÖRNINGAR

Planområdet är påverkat av buller från trafikleder, intilliggande industri och arbetsplatser. Ur hushållningssynpunkt är det därför lämpligt att använda marken för återvinningscentral. Verksamhet inom planområdet kan också ge upphov till störningar i form av maskinbuller och motorljud. Avståndet till närmaste bostad är ca 300 meter.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Vatten och avlopp

Planområdet ansluts till kommunens ledningsnät för vatten och avlopp. Vatten- och avloppsledningar genomkorsar området. Möjligheten att teckna ledningsrätt säkerställs i planen genom u-områden.

Dagvatten

Dagvatten från området avleds genom kommunens dagvattensystem och ett öppet dike i väster. Skoghallsådran är recipient. Innan dagvattnet når det öppna diket ska det genomgå rening och oljeavskiljning. Reningsanläggning ska finnas inom centralen.

Värme

Byggnader inom området är anslutna till fjärrvärmenätet.

El, tele och IT

Områdets elförsörjning ordnas genom anslutning till Fortums distributionsnät. Telefonledningar finns i Hantverkarsvägen. Verksamheten är ansluten till kommunens stadsnät för IT.

Avfallshantering

Avfall hanteras inom området.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

Lovplikt

Inga förändringar av lovplikten är aktuella.

Genomförandetid

Planens genomförandetid är 10 år efter att planen vunnit laga kraft.

Planavgift

Planavgift enligt taxa ska tas ut i samband med bygglov.

KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE

Konsekvenser redovisas i *Konsekvensbeskrivningen*.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Planförfattare är kommunarkitekt Leila Ekman. I planarbetet har plantekniker Ingemar Karlsson medverkat.

GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Tidplan

Antagande KF	mars 2011
Laga kraft	april 2011
Bygglov	april 2011
Iordningställande av åv-central	våren 2011
Ibruktagande	våren 2011

Genomförandetid

Planens genomförandetid är 10 år efter att planen vunnit laga kraft.

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmänna platser.

Ansvarsfördelning

Kommunstyrelsen/Mark och plan	Detaljplan Grundkarta Ansökan om fastighetsreglering Nybyggnadskarta
-------------------------------	---

Miljö- och byggnadsnämnden/ Miljö- och byggförvaltningen	Bygglov Bygganmälan Anmälan enligt miljöbalken Tillsyn enligt miljöbalken
---	--

Servicenämnden/ Serviceförvaltningen	Iordningställande av åv-central
---	---------------------------------

Lantmäterimyndigheten	Fastighetsbildning
-----------------------	--------------------

Exploateringssamverkan

Exploateringssamverkan är inte aktuellt.

Avtal

Inga avtal behöver upprättas.

FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR

Fastighetsbildning

Efter att planen vunnit laga kraft ska kommunen ansöka om fastighetsreglering. Kommunen svarar för kostnader förenade med reglering.

Fastighetskonsekvenser

Då detaljplanen genomförts kommer följande fastigheter ha genomgått förändringar:

Fastighet	Erhåller mark	Avstår mark	Markanvändning
Mörmon 1:6	4 200 m ²		S-ändamål
Mörmon 5:33		10 400 m ²	Övrig mark
Mörmon 5:54	6 200 m ²		E-ändamål

Servitut, rättigheter, gemensamhetsanläggningar

Ledningsrätter tillskapas för de områden som reserveras för ledningsdragning för VA och elförsörjning. Gemensamhetsanläggning är inte aktuellt.

Fastighetsplan

Fastighetsplan upprättas inte i samband med detaljplan. Vid behov kan fastighetsplan upprättas senare.

EKONOMISKA FRÅGOR

Planekonomi

Kommunen kommer att ha följande utgifter för planområdet:

Planläggning	30 tkr
Kostnader för fastighetsreglering	30 tkr
Iordningställande av åv-central	

Inlösen, ersättning

Inlösen av fastigheter är inte aktuellt.

TILLSTÅND FÖR GENOMFÖRANDE

Åtgärder inom planområdet kräver anmälan enligt miljöbalken.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Genomförandebeskrivningen har upprättats av kommunarkitekt Leila Ekman.

KONSEKVENSBESKRIVNING

INFORMATION

Konsekvensbeskrivningen behandlar planläggningen och användningen av mark för återvinningscentral och förråd för skola. På andra ställen i planhandlingarna kan också finnas beskrivningar som berör konsekvenser av att planen antas eller genomförs.

SYFTE

Syftet med konsekvensbeskrivningen är att i planläggningsskedet redovisa effekterna av att planen genomförs och samtidigt göra en jämförelse med ett nollalternativ. För den här planen innebär nollalternativet att stadsplanen från 1981, *Stadsplan för kv. Rikssågverksskolan*, fortsätter att gälla som detaljplan. För delen längst i väster saknas gällande plan.

ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV PLANOMRÅDET

Planområdet är beläget på den norra delen av Hammarö, 1 kilometer norr om Skoghalls centrum. Det omfattar ca 1,7 hektar. Området nås från Mörmorondellen via Karlstadsvägen och Hantverkarsvägen.

Den östra delen av planområdet är redan ianspråktagen för en återvinningscentral. På centralen finns det uppställda containers för förpackningsåtervinning, samt containers för mottagning av avfall i olika fraktioner. Det finns en personalbyggnad och en transformatorstation. Stora delar av marken består av asfalterade ytor för körbanor och uppställning av lämnande och hämtande fordon. Marken i väster där återvinningscentralen ska utökas är delvis uppfylld, gräsbevuxen och med ett fåtal lövträd. Inom området finns det också ett förråd som hör till Hammarö utbildningscenter, och marken där den står ska överföras till Mörmon 1:6. Nuvarande miljöbelastning anses vara av den omfattningen att det finns möjligheter att genomföra planen med acceptabla konsekvenser.

MARKANVÄNDNING

Pågående markanvändning är återvinningscentral och utfylld, övrig mark. Markanvändningen ändras inte med den nya planen, men kvartersmarken utökas västerut för att ge plats för mellanlagring ris, stubbar, jord, sten och andra massor för återvinning. Dessutom behövs det mark för förråd och förvaring av utrustning för anläggningen.

I noll-alternativet är tillåten markanvändning *småindustri*, vilket ger möjlighet att använda marken för vidare syften, såsom lager, upplag, partihandel och industriverksamhet.

GÄLLANDE REGLERINGAR OCH SKYDDSVÄRDEN

Förordnanden/skydd

Planområdet omfattas inte av strandskydd eller annat förordnande.

Riksintresse för natur- och kulturminnesvård och rörligt friluftsliv

Hammarö kommun omfattas av bestämmelserna i miljöbalkens 4 kapitel, *Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet*. Kommunen är i sin helhet av riksintresse med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns.

Enligt miljöbalkens 3 kapitel ska områden som är av riksintresse för naturvärden, kulturmiljövärden eller friluftslivet skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön. Enligt 4 kapitlet får exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön komma till stånd endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden. Bestämmelserna utgör inte hinder för utvecklingen av befintliga tätorter. Den aktuella planläggningen bedöms inte inkräkta på riksintresset.

Högt naturvärde

Planen berör inget område som bedömts ha högt regionalt naturvärde och området ingår inte i någon naturvårdsplan.

Ekologiskt särskilt känsliga områden

Kommunens översiktsplan anger inte området såsom ekologiskt särskilt känsligt.

Skyddsavstånd

Mellanlagring av avfall ger omgivningspåverkan främst i form av lukt och damm, och även buller och avgaser i samband med transporter. Boverkets Allmänna råd 1995:5, *Bättre plats för arbete*, anger 200 meter som riktvärde för skyddsavstånd mellan bostäder och mellanlager för miljöfarligt avfall. I det här fallet är avståndet till närmaste bostad ca 300 meter. Några störningar har inte rapporterats under den tid som anläggningen varit i drift.

EFFEKTER PÅ MILJÖN

Mark och vatten

Anläggningen innebär att marken i stor utsträckning ersätts med hårdgjorda ytor. Dagvatten som tidigare infiltrerats i marken avleds i ledningar vidare till öppet dike i väster, och slutligen till Skoghallsådran (via en pumpstation).

Dagvattnet som avleds kan jämföras med vägdagvatten. Det förutsätts att miljöfarliga ämnen inte sprids till dagvattnet, men vattnet kan ändå innehålla ämnen som inte är lämpliga att sprida. Dagvattnet ska därför genomgå rening (oljeavskiljare) innan det släpps ut i diket. Eftersom dagvattnet sedan leds ca 400 meter i ett öppet, flackt dike förväntas eventuella partiklar sedimentera innan det når pumpstationen och recipienten.

Planen medför ingen risk för förändring av grundvattenkvalitén eller för förändring av flödesriktningen för grundvattnet. Planen medför inte ändrade flöden eller strömmar i vattendrag, och innehåller inte åtgärder som kräver vattendom.

Nollalternativet innebär att den hårdgjorda ytan blir något mindre. Någon större infiltration av dagvatten i den västra delen kan dock inte förväntas eftersom marken är utfylld och genomskärs av ett dike i öst-västlig riktning.

Luft och klimat

Återvinningscentralen kan ge upphov till lukt och damm, men effekten förväntas bli lokal. Ett genomförande av planen medför ingen förändring av luftkvaliteten jämfört med nollalternativet, som också kan medföra damm och lukt från industriell verksamhet.

Avgaser från transporter är en annan påverkan av återvinningscentralen. Avgasernas mängd blir inte så stor att det finns risk för att några miljökvalitetsnormer överskrids.

Vegetation och djurliv

Större delen av planområdet är ianspråktaget för avfallsanläggning och förråd för intilliggande skola. Marken är mestadels belagd med asfalt. Tillkommande mark i väster är delvis uppfylld. Vegetationen består av gräs, klöver, lupiner, gullris, rölleka och gråbo. Det finns ett mindre bestånd unga lövträd, främst björk, asp och sälg.

Den nya planen utgör inget hot mot någon speciell växt eller växtsamhälle, och innebär inte heller någon skillnad jämfört med nollalternativet.

Området erbjuder ingen skyddad miljö för större djur, och inte heller för fåglar. Planen utgör inget hot mot någon unik, sällsynt eller hotad djurart.

Landskapsbild

Vy från Hammarö utbildningscentrum

Områdets läge inne i ett industriområde och med stora byggnader i väster och söder gör att anläggningen är väl dold från omgivningen. Från Hammarö utbildningscenter ser man visserligen anläggningen, men undervisningen bedrivs i lokaler och en miljö som i mycket liknar ett industriområde.

Miljöpåverkan från omgivningen

I omgivningen finns det en rad olika verksamheter. *Värmlandsblomman Jord och Trädgård AB* i norr säljer trädgårdsväxter, och närmast återvinningscentralen har man upplag och försäljning av marksten, sand och grus. Norr om Hantverkarsvägen finns *Mörmo Industriprojekt AB* som hyr ut industrilokaler. Öster om centralen finns *Jerrys Bilel & Motor AB*, en bilverkstad. Söder om återvinningscentralen finns Hammarö Utbildningscenter

med gymnasieverksamhet. Närmast centralen finns lokaler för träprogrammet, industriprogrammet och brand och räddning.

EFFEKTER PÅ HÄLSAN

Störningar; utsläpp, buller, vibrationer

Trafik och transporter ger upphov till buller och utsläpp. Antalet besökande fordon till anläggningen kan förväntas variera under dygnet, veckan och året. Störst antal fordon besöker anläggningen under veckosluten och på sommaren. En mätning under april månad 2010, som är en genomsnittsmånad, visade på 200-250 besökande fordon per dag. Antalet transporter med lastbil med släp uppgår till ca 3-4 dag.

Anläggningen ger också upphov till buller när avfall slängs i återvinningskärl och containers.

Ljus och skarpt sken

Plangnomförandet medför ingen ökad risk för besvärande ljus eller skarpt sken.

Säkerhet

Inom en avfallsåtervinningsstation hanteras både miljöfarliga och brandfarliga ämnen. För miljön är den största risken att ett kärl med olje- och petroleumrester läcker eller går sönder. Hantering av olja sker inom invallade ytor och nederbördsskyddat. Större spill kan ske i samband med tömning och lastning av behållarna, detta sker dock under arbetstid då personal finns tillgänglig på anläggningen. Eventuella läckage motverkas exempelvis med hjälp av lämpligt absorptionsmedel för fraktionen. När det gäller spridning av olja sker detta i huvudsak från kontaminerat avfall, behållare och fordon. Det är därför rimligt att införskaffa oljeavskiljare innan utsläpp till recipient sker. Oljeavskiljaren bör dimensioneras med avseende på spill från öppna arbetsytor och inte från samtidig lagrad mängd olja på anläggningen.

För personal och besökare är hanteringen av kemikalier och brandfarliga ämnen den största risken. Det lämnas ibland in okända kemikalier, och det finns en uppenbar risk att hantera sådana i verksamheten. Det kan uppstå reaktioner eller explosioner när kemikalier blandas, de kan vara lättantändliga i vissa koncentrationer och luftblandningar. De kan också vara giftiga eller farliga att andas in.

För att hantera kemikalier på rätt sätt behöver personalen kunskaper och utbildning. Kemikalierna behöver också förvaras på särskilda sätt.

Brandrisk i avfallsbehållarna är en annan känd risk.

För att minska risken för åverkan, brand och stöld finns det både larm och övervakningskameror installerade på anläggningen.

EFFEKTER PÅ HUSHÅLLNING MED MARK, VATTEN OCH ANDRA RESURSER

Markanvändning

Ur hushållningssynpunkt är det utmärkt att använda marken för återvinningscentral. En anläggning som återvinningscentral är lämplig att lokalisera till ett industriområde där påverkan från omgivningen begränsar

möjligheterna att använda området. Området är också lätt att nå via trafiklederna och det ligger centralt på Hammarö nära brukarna, men inte så nära bostäder att verksamheten stör.

Naturreсурser

Uttag av naturresurser minskas genom plangenomförandet. Förutsättningar skapas för en effektiv återvinning av material, och ett minskat behov av energi. Nollalternativet innebär inte samma positiva verkan på uttaget av naturresurser.

Transporter/kommunikationer

Plangenomförandet medför en viss ökning av trafiken jämfört med gällande plan, men trafikökningen tillkommer i ett område med goda vägförbindelser och förutsättningar för att klara trafikökningen. Det är också lämpligt att lokalisera anläggningen centralt på norra Hammarö, så att transportvägarna blir så korta som möjligt, och att anläggningen blir enkel att nyttja.

Rekreation, rörligt friluftsliv

Planförslaget påverkar inte allmänhetens möjligheter till rekreation eller rörligt friluftsliv. Det försvårar inte möjligheten att nyttja Vänern för syftet för riksintresset.

Natur- och kulturminnesvård, fornlämningar

Det finns inga lämningar med skydd enligt kulturminneslagen inom planområdet.

MILJÖBALKEN

Bestämmelser i miljöbalken

Plangenomförandet är förenligt med bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken. Planen förhindrar inte efterlevnaden av de miljö kvalitetsmål som meddelas enligt 5 kap. miljöbalken.

ÖVERGRIPANDE MILJÖMÅL OCH BÄRKRAFTSPRINCIPER

Långsiktiga miljö mål

Markanvändningen som återvinningscentral berörs främst av miljö målen *Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Giftfri miljö* och *Ingen övergödning*. Planen främjar måluppfyllelsen genom att skapa förutsättningar för en effektiv återvinning av avfall. Återvinning minskar energibehovet, uttaget av ändliga och spridningen av ämnen med påverkan på miljön.

Det finns en viss risk för att ämnen kan följa med dagvatten ut i Skoghallsådran och Vänern och på så sätt påverka miljö målet *Levande sjöar och vattendrag* negativt. Den risken bör beaktas vid valet av lösningar för dagvattenhanteringen för återvinningscentralen.

Genomförandet av planen strider inte mot föreslagna regionala miljö mål. Lokala miljö mål saknas.

SOCIALA OCH EKONOMISKA KONSEKVENSER

Bostäder

Kommunen erbjuder en attraktiv och god boendemiljö i regionen med närhet till vatten och skärgård. En stor del av bostadsbeståndet består av småhus, och det finns ett stort behov av att kunna lämna avfall från hushåll, småskaligt byggande och trädgård för återvinning och vidare bearbetning.

Jämställdhet och integration

Sortering och återvinning av avfall på en central förutsätter god rörlighet, god syn och möjlighet att transportera avfallet med bil. För att göra det möjligt för alla grupper att ta ansvar på lika villkor bör centralen kompletteras med lämpliga rutiner och åtgärder för att underlätta för rörelsehindrade, synsvaga och icke bilburna människor att lämna avfall. Exempel på åtgärder är hjälp av personal på plats, tydlig skyltning med stor text, kontrastmarkeringar för höjdskillnader, räcken och möjlighet att beställa transport.

Service

En återvinningscentral är en del av kommunens service till medborgarna, och som medborgarna har förväntningar på att kommunen ska kunna erbjuda.

Samhällsekonomiska konsekvenser

Det är kostnadsfritt för privatpersoner på Hammarö kommun att lämna avfall på återvinningsstationen, och tjänsten ingår i den kommunala renhållningsavgiften. En stor andel sortering och återvinning av avfall bidrar till att hålla nere kommunens kostnader för deponering och avfallshantering. På lång sikt bidrar återvinning till att hålla nere kostnader för material och energi, och det ger en stor samhällsekonomisk nytta.

UTVÄRDERING

Anläggningen ger negativa miljökonsekvenser i form av buller, damm, viss lukt och ökade transporter. Effekterna är lokalt begränsade, och miljön inom ett industriområde och med goda vägförbindelser har förutsättningar att klara effekterna. Verksamheten medför även risk att sprida farliga eller oönskade ämnen till recipient via dagvattenssystemet. Problemet hanteras genom installation av oljeavskiljare.

Anläggningen ger positiva miljökonsekvenser såsom bättre hushållning med naturresurser, minskad energianvändning samt minskad spridning av oönskade ämnen till mark- luft och vatten. Den ger vidare minskad risk för utsläpp av miljöfarliga ämnen genom en kontrollerad och rationell hantering av avfall. Det totala transportbehovet kan minskas genom anläggningens centrala lokalisering nära brukarna.

BESLUT OM BEHOV AV MILJÖBEDÖMNING

Lagstiftning

Enligt PBL 5 kap. 18 § skall en miljökonsekvensbeskrivning upprättas om detaljplanen medger en användning av mark eller av byggnader eller andra anläggningar som innebär en betydande påverkan på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten och andra resurser. Enligt MB 6 kap. 11 §

skall kommunen göra en miljöbedömning av detaljplanen om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Inom ramen för en miljöbedömning skall kommunen upprätta en miljökonsekvensbeskrivning där den betydande miljöpåverkan som planens eller programmets genomförande kan antas medföra identifieras, beskrivs och bedöms.

Betydande påverkan

Skälen till det kommunala ställningstagandet huruvida detaljplanen innebär betydande påverkan skall göras tillgängliga för allmänheten.

Konsekvensbeskrivningen tillsammans med Checklista för behovsbedömning MKB (bilaga 1) utgör underlaget för kommunens beslut. För *Detaljplan för Hammarö återvinningscentral* gör kommunen ställningstagandet att användningen av mark eller byggnader eller genomförandet av planen **inte** innebär betydande påverkan.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Konsekvensbeskrivningen har upprättats av kommunarkitekt Leila Ekman.

BEHOVSBEDÖMNING MKB

CHECKLISTA

Antas planförslaget medföra väsentliga miljökonsekvenser för/på grund av:

1.	Geologiska förhållanden	Ja	☐	Nej	☒
Kommentar:					
2.	Markföroreningar	Ja	☒	Nej	☐
Kommentar: Viss risk för spridning av miljöfarliga ämnen till mark.					
3.	Grundvatten	Ja	☐	Nej	☒
Kommentar:					
4.	Ytvatten	Ja	☒	Nej	☐
Kommentar: Miljöfarliga ämnen kan följa med dagvatten från hårdgjorda ytor.					
5.	Luft	Ja	☐	Nej	☒
Kommentar: Avfallet kan ge upphov till damm, men troligen en lokal effekt.					
6.	Klimat (vind, fuktighet)	Ja	☐	Nej	☒
Kommentar:					
7.	Buller och vibrationer	Ja	☐	Nej	☒
Kommentar: Transporter och hantering ger upphov till buller, men det anläggningen ligger inom ett industriområde.					
8.	Ljus	Ja	☐	Nej	☒
Kommentar:					
9.	Elektriska och magnetiska fält	Ja	☐	Nej	☒
Kommentar:					
10.	Värdefull/känslig natur-, kultur- och rekreativmiljö	Ja	☐	Nej	☒
Kommentar:					
11.	Ekonomiskt viktig produktionsresurs	Ja	☐	Nej	☒
Kommentar:					
12.	Påverkan på miljö kvalitetsnormer	Ja	☐	Nej	☒

Kommentar:

13. Förutsättningar för effektiv avfallshantering Ja ☐ Nej ☒

Kommentar: Planen skapar förutsättningar för en effektiv avfallshantering.

14. Förutsättningar för minskning av utsläppen av klimatpåverkande gas Ja ☐ Nej ☒

Kommentar:

15. Förutsättningar för en minskning av utsläppen av cancerframkallande ämnen Ja ☐ Nej ☒

Kommentar:

16. Tillgodose behovet av grönområden Ja ☐ Nej ☒

Kommentar:

Kommer planförslaget innebära negativ påverkan på trafikförhållandena:

17. Framkomlighet Ja ☐ Nej ☒

Kommentar:

18. Säker fordonstrafik Ja ☐ Nej ☒

Kommentar:

19. Säkerhet för oskyddade trafikanter Ja ☐ Nej ☒

Kommentar:

20. Skyltning Ja ☐ Nej ☒

Kommentar:

21. Parkering Ja ☐ Nej ☒

Kommentar:

SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER/BEHOV AV UTREDNINGAR:

Bedömningen är att någon fullständig miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt 5 kap. 18 § Plan- och bygglagen inte behöver upprättas. Planens konsekvenser beskrivs istället i en plankonsekvensbeskrivning.

Leila Ekman, kommunarkitekt